

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'.—ΤΟΜΟΣ Θ'.—ΕΤΟΣ 19

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐσωτερικοῦ Δραχ. 16

Ἐξωτερικοῦ Φραγκ. 20

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Ἵδρυς Σωκράτους ἀριθμὸς 2

(ἽΟπισθεν τοῦ Βαρυβακείου)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣ

ἽΟ πρόγονος τῶν ἐλεφάντων. — Ἵ ἐξέλιξις αὐτῶν. — Παλαιοντολογικὰ εἰρήματα. — Οἱ ἐλέφαντες τῆς Σιθηνίας καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Πολλὰκις ἴσως ὁ ἀναγνώστης ἡμῶν κατὰ τὴν μαθητικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν διερχόμενος καὶ ἀναφυλλίζων τὰ ἐγχειρίδια τῆς ζωολογίας, ἐκπληκτος θὰ ἔσθῃ πρὸς τῆς εἰκόνας τῆς ἀπεικονιζούσης τὸ τερατοδέστερον τῶν τετραπόδων, τὸν «μεγάλον ἄνθρωπον», ὡς οἱ Ζουλοῦ ἀποκαλοῦσι τὸν ἐλέφαντα. Τὸ μέγα, ὄγκωδες, ὑψηλόν, βαρὺ καὶ ἀκομψόν αὐτοῦ σῶμα, τὰ πλατέα, μακρὰ καὶ ἐπικλινῆ αὐτοῦ ὄτα, ἡ προβοσκίς αὐτοῦ καὶ ἐν γένει ἐν συνόλῳ ἡ κατατομή τοῦ σώματός του, πλειστάκις θὰ ἐκίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον, ἔτι πλεῖον ἐξεγειρόμενον ὑπὸ τῶν περὶ τοῦ ζώου τούτου ἀφηγήσεων καὶ περιγρα-

φῶν. Μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος θὰ παρηκολούθησεν ὁ ἀναγνώστης ἡμῶν περιγραφὰς περιηγητῶν, τὴν πατρίδα τῶν ἐλεφάντων ἐπισκεφθέντων καὶ διατριβάς περὶ τοῦ βίου, τῶν ἔξεων, τοῦ κυνηγίου κ.τ.λ. τοῦ ὄγκωδους τούτου καὶ ρωμαλεωτάτου παρυδέρου.

Καὶ δικαίως ἐξεγείρεται ἡ προσοχὴ πρὸς τοῦ μεγάλου τούτου ζώου, τοῦ διακρινομένου διὰ τὴν μακρὰν αὐτοῦ ρίνα, τὴν προβοσκίδα, τοὺς δύο μακροὺς προέχοντας χαυλιόδοντας εἰς τὴν ἄνω σιαγόνα, τοὺς τετραδακτύλους ἢ πενταδακτύλους πόδας του καὶ οὐτίνος δύο μόνον εἶδη σήμερον ὑπὸ ὀλίγον σχετικῶς ἀντιπροσώπων ἀντιπροσωπεύόμενα ἐπὶ τῆς γῆνις ἐπιφανείας, εἰς τὰς Ἰνδίας καὶ ἐν Ἀφρικῇ ἀπέμειναν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν πληθύναν τῶν ἐλεφάντων, τῶν εἰς προϊστορικὴν ἔποχην τὸν πλανήτην μας κατοικησάντων.

Ο ΜΑΣΤΟΔΟΥΣ, πρόγονος τοῦ σημερινοῦ ἐλεφάντος, ὁ πρὸς 3,000 ἐτῶν κυρίαρχος τῆς δημιουργίας, ζήσας καὶ ἐν τῇ τότε Ἑλλάδι.

Πληθὺς τοιούτων ζώων, ἅτινα σήμερον εἰς τὰς θερμὰς χώρας περιορίσθησαν, ἔζον ἐπὶ τῆς γῆνης ἐπιφανείας καὶ εἰς αὐτὰς τὰς εὐκρατοὺς καὶ τὰς κατεφυγμένας ἐτι ζώοντες καὶ ἡ μικρὰ ἡμῶν πατρίς, τὸ μικρὸν τοῦτο, ὡς κόκκος ἄμ-

Κεφαλή τοῦ προβοσκιδοειδοῦς «Δεινοθήριον τοῦ γιγαντιαίου» ἐξελεχθέντος κατόπιν εἰς ἑλέφαντα.

μον ἐν συμπάσῃ τῇ γῆνι ἐπιφανείᾳ, τεμάχιον γῆς, ἐφιλοξένησεν εἰς προϊστορικὴν ἐποχὴν τὸ ὄγκωδες ἄλλ' εὐφρὺς φυτοφάγον.

Πρὶν ἢ ὅμως ὁ τελευταῖος οὗτος τῶν προβοσκιδοειδῶν ἀντιπρόσωπος τὸ φῶς ἐπὶ τῆς γῆς ἴδῃ, προηγήθησαν, ὡς πρόγονοι οὕτως εἰπεῖν αὐτοῦ, τεράστια καὶ ἐτι παραδοξότερα ζῶα. Μεγάλως ἐπὶ τῆς γῆς διαδοθέντα καὶ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐτι ἐπ' ἀρχαίων φιλοξενηθέντα.

Δὲν εἶχεν ἐτι ὁ νῦν τῆς φύσεως καὶ τῆς δημιουργίας κυρίαρχος, ὁ ἄνθρωπος, ἐπὶ τοῦ πλανήτου ἐμφανισθῆ καὶ οἱ ἥσυχτοι μονάρχαι τοῦ τότε κόσμου ἦσαν τὰ πολυάριθμα προβοσκιδοειδῆ, κατοικοῦντα καὶ διαδεδομένα καὶ ἐπὶ τῶν δύο ἡπείρων, ἰδίως εἰς τὰ πρὸς Β. μέρη. Καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου ἀνθρώπου ἐξηκολούθησαν ταῦτα τὰ σκῆπτρα τῆς μοναρχίας διατηροῦντα καὶ τὸν σεβασμὸν ἐπιβάλλοντα διὰ τοῦ ὄγκου των καὶ τοῦ μεγέθους των καὶ εἰς αὐτὰ ἐτι τὰ ἄγρια ἀρπακτικὰ, τίγρεις διγλάδι καὶ λέοντες. Συνέζησαν μετὰ τοῦ πρώτου ἀγρίου καὶ ἀπολιτίστου ἀνθρώπου, οὗ τὴν ἐκπληξίν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ἰσχυρῶς ἐκίνησαν, ὡς δύναται ἀσφαλῶς νὰ ἐξαχθῆ ἐκ τῶν πολυάριθμων εἰκόνων καὶ σχεδίων ἐλεφάντων χαραχθέντων ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τεμαχίων χαυλιόδοντων αὐτοῦ.

Ὁ «τῶν ἐρπετῶν αἰὼν» εἶχε ἤδη παρέλθει, αἱ πελώρια, τερατώδεις σαῖραι τοῦ μεσοζωϊ-

κοῦ αἰῶνος εἶχον ἐκλείψῃ, πλησιάζομεν νῦν εἰς τὴν γεωλογίαν καὶ τὴν ζωολογίαν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ὡς εἰς τοὺς νῦν χρόνους αὐταὶ εὐρίσκονται καὶ εἰσέρχεται ἡ γῆ εἰς τὴν μεσόκαινον αὐτῆς ἡλικίαν, ὅτε τὸ πρῶτον προβοσκιδοειδὲς ἐπάτησε τὸ ἔδαφος. Ἦτο τοῦτο, τὸ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ σήμερον μὲ τὸ ὄνομα **Δεινοθήριον**, γνωστὸν, οὕτινος τὸ πρῶτον λείψανον ἦτο ἐν κρανίον μήκους 1μ. εὐρεθὲν εἰς τὰ γεωλογικὰ στρώματα τοῦ Eppelsheim, μικρὰν πόλιν παρὰ τὴν Δαρμστάτην, πόλιν τοῦ μεγ. δουκάτου τῆς Ἑσσης. Τὸ ζῶον τοῦτο εἶχε προβοσκίδα ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένην, πιθανῶς ὀλίγον βραχυτέραν τῆς τῶν σημερινῶν ἐλεφάντων, ἔφερε 2 κοπτήρας ὀδόντας ἐπὶ τῆς κάτω σιαγόνας, ἐξερχομένους πρὸς τὰ ἔξω ἐν εἶδει δύο μεγάλων χαυλιόδοντων κεκαμμένων πρὸς τὰ ὀπίσω. Ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ λοιποῦ σκελετοῦ τὸ Δεινοθήριον ὁμοιάζειν ἀρκετὰ πρὸς τοὺς ἐλέφαντας, οὗς ὅμως ἅπαντας κατὰ τὸ ὕψος ὑπερέβαλλε, καθότι κατὰ τὸν Γάλλον Ἀκαδημαϊκὸν παλαιοντολόγον Gaudry ἐν εἶδος τούτου, τὸ Δεινοθήριον τὸ Ἰνδικὸν εἶχεν ὕψος 4,43 μ. εἰς τοὺς ὤμους καὶ 4,96 μ. εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς. Ἔζη εἰς τὰς λίμνας καὶ τοὺς μεγάλους ποταμοὺς τῆς κεντρικῆς Ἑυρώπης κατὰ τὴν μεσόκαινον ἐποχὴν ὡς καὶ ἐν Ἰνδίαις ἐτι κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν πλειόκαινον. Ἐτρέφετο ἐκ ριζῶν καὶ φυτῶν λιμναίων, ἅτινα διὰ τῶν χαυλιόδοντων του ἀπέσπασα, ὡς πρὸς τούτοις ἐποιήτο χρῆσιν ὅπως στερεώνει ἐπὶ τῆς ὄχθης τὸ τεράστιον σῶμα του.

Τοιοῦτος ἐν ὀλίγοις ὁ πρῶτος παράξενος ἀντιπρόσωπος τῶν προβοσκιδοειδῶν, ὁ προηγούμενος προπάτωρ τῶν σημερινῶν ἐλεφάντων.

Δευτέρα καὶ ἀρχαῖος μορφή, δι' ἐξελέξεως ὅμως τοῦ πρώτου εἰς φῶς ἐλθοῦσα, εἶναι ἡ τοῦ **Μαστόδοντος**. Οὗτος, σύγχρονος τοῦ νεότερου Δεινοθήριου, εἶχε γενικὴν ἐλέφαντος μορφήν, ὀλίγον τι ὦν μακρότερος καὶ ὑψηλότερος αὐτοῦ, καὶ ἦν ἐφωδιασμένος διὰ προβοσκίδος ὀλίγον τι μακροτέρας. Οἱ τραπεζίται ὀδόντες αὐτοῦ διαφέρουσι τῶν τῶν νῦν ἐλεφάντων, ὁμοιάζοντες μᾶλλον πρὸς τοὺς τῶν Ταπίρων καὶ χοίρων, καίτοι εἶχον ἤδη τὴν ἐπιμήκη μορφήν. Ἐφερε τρεῖς γαλακτίτας κατ' ἀρχὰς τραπεζίτας, ἀντικαθιστωμένους εἶτα διὰ τῶν ψευδοτραπεζιτῶν καὶ τῶν ὀπισθίων τραπεζιτῶν διαδοχικῶς ὡς εἰς τοὺς ἐλέφαντας. Εἶχεν ἐπὶ τῆς ἄνω σιαγόνας δύο χαυλιόδοντας, εἶδη τινα ὅμως ἔφερον, τοῦλάχιστον κατὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν, καὶ δύο ἐπὶ τῆς κάτω σιαγόνας.

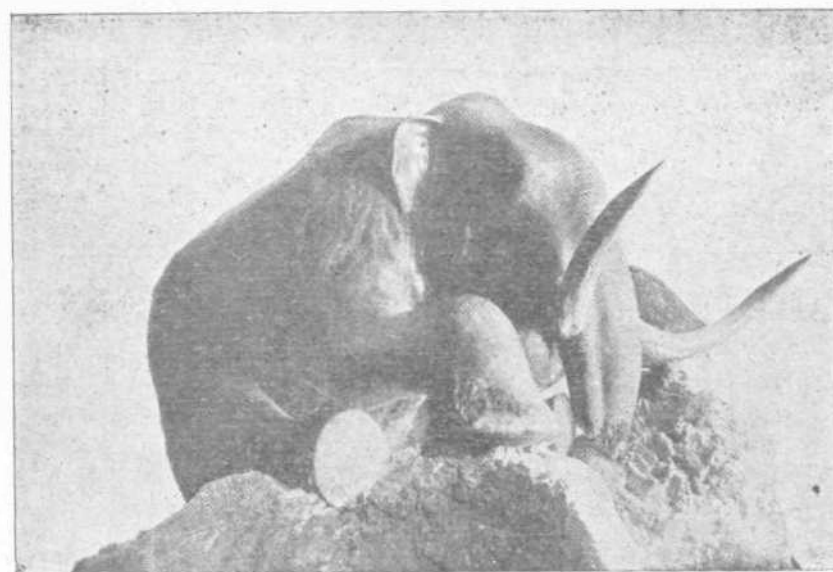
Ἡ τοιαύτη διάταξις τῶν ὀδόντων δεικνύει ζῶον, οὗ αἱ ἔξεις καὶ ὁ βίος ἔδει νὰ εἶναι διάφοροι τῶν νῦν ἐλεφάντων. Ὁ Mastodon ἔζη εἰς τὰ ἔλη καὶ εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν ποταμῶν, ὡς σχεδὸν οὐδέποτε ἀπεμακρύνετο καὶ ἐτρέφετο καὶ οὗτος διὰ ριζῶν καὶ φυτῶν τοῦ ὕδατος, ὡς ὁ ἵπποπόταμος.

Ὁ Mastodon ἔζησε διὰ πολυαριθμῶν εἰδῶν κατ' ἀρχὰς ἐν Ἑυρώπῃ καὶ ἐν τῇ Β. Ἀμερικῇ, κατὰ δὲ τὴν κατόπιν ἐποχὴν, ὡς σύγχρονος, τοῦ πρώτου ἀνθρώπου καὶ ἐν τῇ Ν. Ἀμερικῇ ἐπεξετάθη, ἐξαφανισθεὶς κατὰ τὰ τέλη τῆς διουβιακῆς ἐποχῆς, ἀφοῦ διὰ τῆς ἐξελέξεως γένος τι αὐτοῦ παρήγαγε τὸ νεώτερον καὶ τελευταῖον τῶν προβοσκιδοειδῶν γένος, τὸ τῶν Ἑλεφάντων.

Ὁ Ἑλέφας ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον κατὰ τὴν μεσόκαινον ἐποχὴν. Αἱ Ἰνδίαί, φαίνεται, ὑπῆρξαν ἡ πρώτη κοιτίς του, καθότι ἐκεῖθεν τοῦλάχιστον κατάγονται τὰ ἀρχαιότατα γένη ἐκ τῶν μέχρι σήμερον γνωστῶν. Ἐννοιοῦς ὄρους ὑπάρξεως καὶ ἀναπτύξεως εὐρόντες ἐξηλώθησαν κατόπιν κατὰ πολλὰς διευθύνσεις καὶ συναντῶμεν κατὰ τὸ τέλος τῆς πλειοκαινοῦ ἐποχῆς τὸν *Elephas meridionalis*, ὕψους πλέον τῶν 4 μέτρων, ἐν τῇ Κεντρικῇ καὶ Β. Ἑυρώπῃ. Κατὰ τὸν αἰτὸν χρόνον, ἕτερον εἶδος ὁ *Elephas antiquus* ἐμφανίζεται ἐν Ἑυρώπῃ, Β. Ἀμερικῇ, Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ, διατηρηθεὶς μέχρι τοῦ τέλους τῆς διουβιακῆς ἐποχῆς. Ὁ *Elephas antiquus* ἦν ἰσχυρὸν ζῶον, ὅμοιον μὲ τὸν *Elephas meridionalis* καὶ ὀπλισμένον διὰ δύο ἰσχυρῶν χαυλιόδοντων κεκαμμένων πρὸς τὰ ἔμπροσ καὶ ἄνω.

Ὁ πλέον ὅμως ἐξ ὅλων τῶν ἐξαφανισθέντων ἐλεφάντων γνωστὸς καὶ ὁ μᾶλλον διαδεδομένος εἶναι ὁ *Elephas primigenius* (Ἑλέφας ὁ πρωτογενής), ζῶον τρομερὸν μὲ γιγαντιαίους χαυλιόδοντας, ἰσχυρῶς καμπτομένους πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἔξω, φθάνοντας δὲ σχεδὸν τὸ μήκος τῶν 5 μέτρων. Τὰ λείψανα τούτου εἶναι διαδεδομένα εἰς τὰ διουβιακὰ στρώματα καὶ εἰς τὰ σπήλαια τῶν ὀσίων ἀπάσης σχεδὸν τῆς Ἑυρώπης πλὴν τῆς Σκανδιναβίας καὶ Φινλανδίας, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇ Β. Ἀμερικῇ, Ἀλάσκα ὡς καὶ ἐν αὐτῇ ἐτι τῇ παγετώδει Σιβηρίᾳ, ἐν τοῖς πάγοις τῆς ὁποίας διετηρήθησαν ἐν ἀρίστη καταστάσει, οὐ μόνον τὰ ὀστᾶ, ἀλλὰ καὶ πτώματα τούτου, καὶ ἐν τῷσάντῃ πλησμονῇ, ὡστε ἀπὸ αἰῶνων νὰ ὑφίσταται ἐκεῖ ἐμπόριον «ἀρυκτοῦ ἐλεφαντοστοῦ», ὑπὸ Κινέζων.

Τὸ ἔδαφος τῆς Σιβηρίας, πεπηγὸς εἰς μέγα βάθος, ἐγκλείει ἀέραια πτώματα ἐλεφάντων μαμμοῦθ, ὡς τοὺς ὀνόμασαν οἱ κάτοικοι τῆς

Ἀναπαράστασις τοῦ ἐν Σιβηρίᾳ ὑπὸ τοῖς πάγοις εὐρεθέντος ἀναλλοιώτου πτώματος τοῦ Μαμμοῦθ.

χώρας ταύτης, ἐκλαμβάνοντες ταύτους ὡς ζῶα βιόοντα ὑπογείως, πτώματα ἅτινα φέρουσι τὸ δέρμα των καὶ τὸ τρίχωμα καὶ τὰ ὀποῖα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐμφανίζονται. Κατὰ τὸ ἔτος 1799 Τογκούσος τις ἀλιεὺς ἀνεκάλυψε παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Λένα σῶμα τοιούτου τινὸς Μαμμοῦθ, γιγάντειον καὶ τέλειον, ἐκχωσθὲν διὰ τῆς διαβρωτικῆς τοῦ ὕδατος ἐνεργείας, ὅπερ διετήρει ἐτι τὰς σάρκας καὶ τὸ δέρμα. Ὁ ἀλιεὺς ἠρόκησεν νὰ ἀποσπάσῃ τοὺς χαυλιόδοντας, ἐγκαταλείψας τὸ λοιπὸν πτόμα, ὅπερ ἤρχισε νὰ σήπηται καὶ νὰ κατατρώγηται ὑπὸ τῶν ἀρπακτικῶν τῆς Σιβηρίας ζώων. Γνωστοῦ ὅμως τούτου γενομένου, ἐσπευσεν ἡ ρωσικὴ κυβερνήσις νὰ ἀποστείλῃ διαφόρους ἐπιστήμονας καὶ κατορθώθη νὰ διασωθῆ ὁ σκελετὸς τοῦ ζώου καὶ μέρος τοῦ δέρματός του μὲ τὰς τρίχας του καὶ ὁ στόμαχος, φέρον εἰσέτι νωπὰ τὰ διάφορα καὶ νῦν ζῶντα φυτὰ τῆς Σιβηρίας. Ἄπαντα ταῦτα καὶ διὰ τὸν σκελετὸν κατέχει τὸ αὐτοκρατορικὸν τῆς Πετροπόλεως Μουσεῖον. Πλείστοι μετὰ ταῦτα ἐρευνᾶν τοῦ ἔδαφους ἐγένοντο καὶ εἰς φῶς ἦλθον ὑπὲρ τοὺς 100 σκελετοὺς τοῦ *Elephas primigenius* ἢ *Mammouth*, ἐκ τῆς μελέτης τῶν ὁποίων συνήχθησαν τὰ ἀκόλουθα.

Ὁ Μαμμοῦθ οὗτος ἦτο κεκαλυμμένος ὑπὸ μακρῶν τριχῶν, σχηματιζουσῶν εἶδος χαίτης ἐπὶ τῶν νώτων του καὶ καλυπτουσῶν ἄλλας τρίχας μαλακιότερας, οὕτως ὡστε ἠδύνατο οὗτος νὰ ὑποφέρῃ τὰ ψύχη τῆς Β. Ἀσίας καὶ Ἑυρώπης.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

Δρ Γ. Κ. ΓΕΩΡΓΑΛΑΣ
Ἐπιμελητῆς Ὄρνιτολ. καὶ Γεωλογίας
ἐν τῷ Μ. Πολυτεχνεῖο

Η ΠΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν μύθων ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο καταγιγνώσκων εἰς τὴν ἐφεύρεσιν τῶν μέσων τῆς πτήσεως.

Εἰς τοὺς πρωτογενεῖς ἀνθρώπους ἡ ἀπομίμησις τῆς μυϊκῆς κινήσεως τῶν ἰπταμένων πτηνῶν ἐφαίνετο οὐ μόνον δυνατὴ, ἀλλὰ καὶ φυσικωτάτη. Ἐρρῶνουν δὲ, ὅτι τὸ πτηνὸν πετᾷ, μόνον διὰ τῆς μηχανικῆς ἐργασίας τῶν πτερυγῶν καὶ διὰ τοῦτο προέβησαν εἰς τὴν θεωρίαν, ὅτι διὰ τῆς μυϊκῆς ἀναπτύξεως τῶν βραχιόνων καὶ τῆς κινήσεως τούτων καὶ ὁ ἄνθρωπος θὰ ἰδύνατο νὰ ἰπταται.

Αἱ τελευταῖαι ἐρευναι τῆς ἐπιστήμης, ὅπως αἱ τοῦ πρώτου φυσιολόγου Ἑρμαν Ἐλμουλτς, μόλις κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἀπέδειξαν, ὅτι εἶναι ἀναγκασιότατη ἡ ἀνάπτυξις τῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως κατορθωθῆ ἡ ἰσορροπία του εἰς τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα, ὡς καὶ παντὸς πτητικοῦ μηχανήματος ὠρισμένου βάρους, κινουμένου ὑπὸ πτερυγῶν. Περισσότεραι δὲ μελέται ἐπὶ τῆς πτήσεως τῶν πτηνῶν ἀπέδειξαν, ὅτι καὶ εἰς τὸν πτερωτὸν κόσμον δὲν συμβαίνει ἀλλοίως. Ταύτην τὴν θεωρίαν ἠκολούθησαν καὶ ἀνέπτυξαν εἰς ὅλα τὰ νεωτεριστικὰ τῶν καὶ πτητικὰ μηχανήματα καὶ πάντες οἱ νεώτεροι καταγιγνώσκοντες εἰς τὴν μηχανικὴν πτήσιν. Δὲν λησμονοῦμεν δὲ, ὅτι ὁ μηχανικὸς Λιλιένταλ, ὅστις ἀνήγαγεν εἰς περιωπὴν τὴν θεωρίαν τῆς πτητικῆς τέχνης, ἔλαβεν ὡς πρότυπον τὴν πτήσιν τοῦ γυπὸς καὶ κατώρθωσεν ὅσα οἱ νεώτεροι ἔλαβον ὡς ὑπόδειγμα καὶ βάσιν τῆς μηχανικῆς πτήσεως τῶν. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ Ράιτ, ἐν Ἀμερικῇ, τὴν αὐτὴν θεωρίαν ἀναπτύσσουσιν ἤδη εἰς τὰς ἐπιτυχεῖς ἀποπειράς τῶν.

Κατὰ τὸν μεταίωνα τὸ ζήτημα τῆς πτήσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπηχολεῖ πολλοὺς ἐπιστήμονας καὶ φυσιολόγους. Ὁ δὲ μέγας φυσικός, ἀλλὰ καὶ ἀερολόγος καὶ ἀλλημιστῆς μοναχὸς καὶ καθηγητῆς Ρόγερ Μπάκο ζήσας ἀπὸ τοῦ 1244—1294, ἐν Ὁξφόρδῃ,

περιέγραψεν ἤδη διὰ πρῶτην φοράν κατὰ τὸν 13ον αἰῶνα τὸ θαῦμα αὐτὸ μιᾶς πτητικῆς μηχανῆς.

Ἡ Ἀναγέννησις κατόπιν ἐστρεψε τὴν προσοχὴν τῆς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ ἀέρος καὶ τῆς περιγραφῆς τοιούτων δυνατῶν τεχνικῶν πτερυγῶν. Μαθηματικὸς δὲ τις ἐκ Περὸνης ὁ Δάντε, κατεσκεύασε δύο πτέρυγας καὶ ἀπεπειράθη νὰ πετάξῃ, ἀλλὰ κατέπεσε καὶ ἐθραυσε τὰ δύο σκέλη του. Παρομοίαν τύχην εἶχε καὶ ἄλλος τις μοναχὸς ὁ Ὀλιβιέρ Μαϊλμπερο, ὅστις ἐφαντάσθη, ὅτι τῷ ἦτο δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῆ τὴν περιγραφὴν τῆς πτήσεως, ἣν δίδωσιν ἡμῖν ὁ Ὀβιδίος εἰς τὰς μεταμορφώσεις του περὶ τῆς πτήσεως τοῦ Δαιδάλου.

Κατεσκεύασε δηλονότι πτέρυγας, ἰκριδῶς ὡς τὰς ὑπὸ τοῦ Ὀβιδίου περιγραφόμενας καὶ μὲ πλήρη πεποιθησιν εἰς τὴν περιγραφὴν ταύτην ἐρρίθη ἀπὸ τινος πύργου, ἀλλὰ δυστυχῶς, κατὰ φυσικὴν συνέπειαν, καταπετῶν συλλήθην κατὰ γῆς ἐθραύσθη τὰς κνήμας καὶ ἔμεινεν ἠκρωτηριασμένος καθ' ὅλην τὴν ζωὴν. Ἐν τούτοις ἡ μεγάλη του πίστις πρὸς τὸ δυνατόν τῆς πτήσεως τοῦ ἀνθρώπου δὲν τὸν ἐγκατέλειπε καὶ ἀπέθανε μὲ τὴν ἀδιάλειπτον λύπην, ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐκ νέου τὸ πείραμά του. Ἐλεγε δὲ κατὰ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ὅτι θὰ ἐχρησιμοποιοίε ὄργανόν τι, ἔχον σχῆμα πρὸς οὐρανὸν πτηνῶν, διὰ τοῦ ὁποῖου ἀσφαλῶς θὰ ἠδύνατο νὰ πετάξῃ.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ μεταίωνα ἡ πίστις περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἀνθρωπίνης πτήσεως εἶχεν ὡσαύτως ἐπιταθῆ, ὁ δὲ εὐσεβὴς ἐπίσκοπος τοῦ Τσέστερ, Τζὼν Οὐίλκινς, δίδωσιν ἡμῖν ἰδίαν τῆς τότε πεποιθήσεως ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ «Πραγματεῖα περὶ μηχανικῶν κινήσεων. 1682» ἐν ᾧ τὸ πρόβλημα τῆς πτήσεως λύεται κατὰ τοὺς ἐξῆς τέσσαρας τρόπους.

1ον Ἡ πτήσις εἶναι δυνατὴ κατὰ κύριον λόγον τῆ βοήθειᾳ τοῦ θεοῦ ἢ τοῦ διαβόλου, διότι ὁ ἄγγελος ἢ ὁ διάβολος ὑποστηρίζουν εἰς τοῦτο τὸν ἀσθενῆ καὶ ἀμαρτωλὸν ἄνθρωπον.

2ον Δύναται τις ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸν ἀέρα ἂν ἀνεγερθῆ ὑπὸ μεγάλων πτηνῶν, ὡς ἀναφέρεται εἰς παλαιὰ καὶ νεώτερα συγγράμματα.

3ον Τρίτη μέθοδος εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ πτερυγῶν ἐπὶ τοῦ σώματος.

4ον Δὲ ὁμιλεῖ ὁ ἐπίσκοπος περὶ «ἰπταμένων ἀμαζῶν» διὰ τὰς ὁποίας δίδει φαντασιωδεστάτην περιγραφὴν. Πολὺ πρὶν ὅμως τῆς φαντασιώδους ταύτης περιγραφῆς ἡ Ἀναγέννησις εἶχεν ἐπιληφθῆ ὑπὸ ἐπιστημονικῆν ὅλως ἔποψιν τοῦ προβλήματος τῆς πτήσεως τῶν πτηνῶν ὡς καὶ τῆς ἰπταμένης μηχανῆς.

Αἱ ἐρευναι τοῦ Λεονάρδο δὲ Βίντσι περὶ τῆς πτήσεως τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἰσχυόντων ἐπ' αὐτῆς μηχανικῶν νόμων ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῶν ἐργασιῶν τῶν σημερινῶν νεωτεριστῶν τῶν ἰπταμένων μηχανημάτων. Ἡδὴ δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν καὶ ὀρισμῶν τοῦ διαιμονίου ζωγράφου τῆς ἀναγεννήσεως, ἀφοῦ ἀρκετὰ εἶπομεν ἐν τοῖς προγενεστέροις φυλλαδίοις τῆς «Φύσεως», ἀλλὰ θὰ ἀναφέρωμεν μόνον τὸν ὀρισμὸν τοῦ ἰπταμένου μηχανήματος τοῦ δὲ Βίντσι. «Ἐνθυμῶ, γράφει ὁ μέγας ἐρευνητῆς καὶ ζωγράφος τῆς φύσεως καὶ παντὸς ἐξοχοῦ καὶ ὠραίου, «ὅτι τὸ ἀερόπλοϊόν σου οὐδὲν ἄλλο πρέπει νὰ μιμηθῆ ἢ τὴν νυκτερίδα αὐτὴν, καθόσον αὐτὴ μόνον ἔχει τὸ ἐπιβοήθημα τοῦ πτητικοῦ δέρματος ὅπερ ἀποτελεῖ τέλειον ἐξοπλισμὸν ἢ μᾶλλον τὸν σύνδεσμον τοῦ ἐξοπλισμοῦ, ὅηλαδὴ τὸ κύριον ἰστίον τῶν πτερῶν.»

Ὁ ἀγγλὸς Πίλστερ τὴν ἰδέαν ταύτην τοῦ δὲ Βίντσι ἐφήρμοσεν ἐκ νέου ἐσχάτως. Ἐπεροὶ δὲ σοφοί, ὡς ὁ Βερέλλη καὶ ὁ Νοβιὲ τὴν θεωρίαν ταύτην τοῦ πτηνοῦ ἀνέπτυξαν εὐρύτερον, ἀλλ' ἀνεπιτυχῶς ὅμως.

Αἱ θεωρίαι αὗται διετέλεσαν ἀνεφάρμοστοι ἐν τῇ πράξει καὶ ἤρχισαν εἰτα νεώτερα τολμηρὰ ἐπιχειρήματα πτήσεως παρ' ἀνθρώπων μὴ πιστευόντων εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν βάσιν τῆς πτήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς τὴν ἐποχὴν Λουδοβίκου ΙΔ' ὁ γάλλος σχοινοβάτης Ἀλλὰρ ἐπεχείρησε νὰ πετάξῃ καὶ κατετραυματίσθη. Παιδισθεν κατεγίνετο εἰς διαφόρους ἀνακαλύψεις καὶ κατεσκεύασε δύο πτέρυγας ξυλίας ἐκ λεπτοῦ ὑδάτματος περιβαλλομένης καὶ συνδεομένης, αἱ ὁποῖαι ἠδύναντο ν' ἀνοίγοκλείουσι καὶ τὰς ὁποίας ἐφήρμοζεν εἰς τοὺς ὄμους του.

Τὸ μηχανήμα του κινούμενον διὰ τῶν

χειρῶν καὶ ποδῶν μεθ' ὧν ἦτο συνδεόμενον, ἐπέτυχε πληρέστατα καὶ κατώρθωσε κατ' ἀρχὰς νὰ πρῶσθῃ ἀπὸ τινος καθίσματος, εἰτα ἀπὸ τινος τραπέζης καὶ βαθμηδὸν ἀπὸ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου πατώματος τῆς οἰκίας του, ὥστε τέλος ἐπέταξε καὶ ἀπὸ τῆς στέγης καὶ ὑπερέβη τὸν ποταμὸν.

Τὰ πειράματα ταῦτα διήγειρον μέγαν ὄρυθον, ἀλλὰ περὶ ὅλων αὐτῶν σήμερον δὲν ὑπάρχουν σαφεῖς καὶ ὠρισμένα πληροφoρῖαι.

Ταῦτα συνέβησαν κατὰ τὸ 1679. Κατὰ δὲ τὸ 1742 ὁ Μαρκήσιος Μπέκεβαλλ συνήρροιστε κόσμον πολὺν εἰς Παριτίους, δηλώσας ὅτι ἐπρόκειτο νὰ πετάξῃ ἐκ τῆς οἰκίας του ὑπὲρ τῶν Σηκουάνας. Καὶ πραγματικῶς ἐπέταξεν, ἀλλ' ἀτυχῶς μετ' ὀλίγον κατέπεσε καὶ ἐθραυσε μίαν κνήμην ἐπὶ τινος λέμβου.

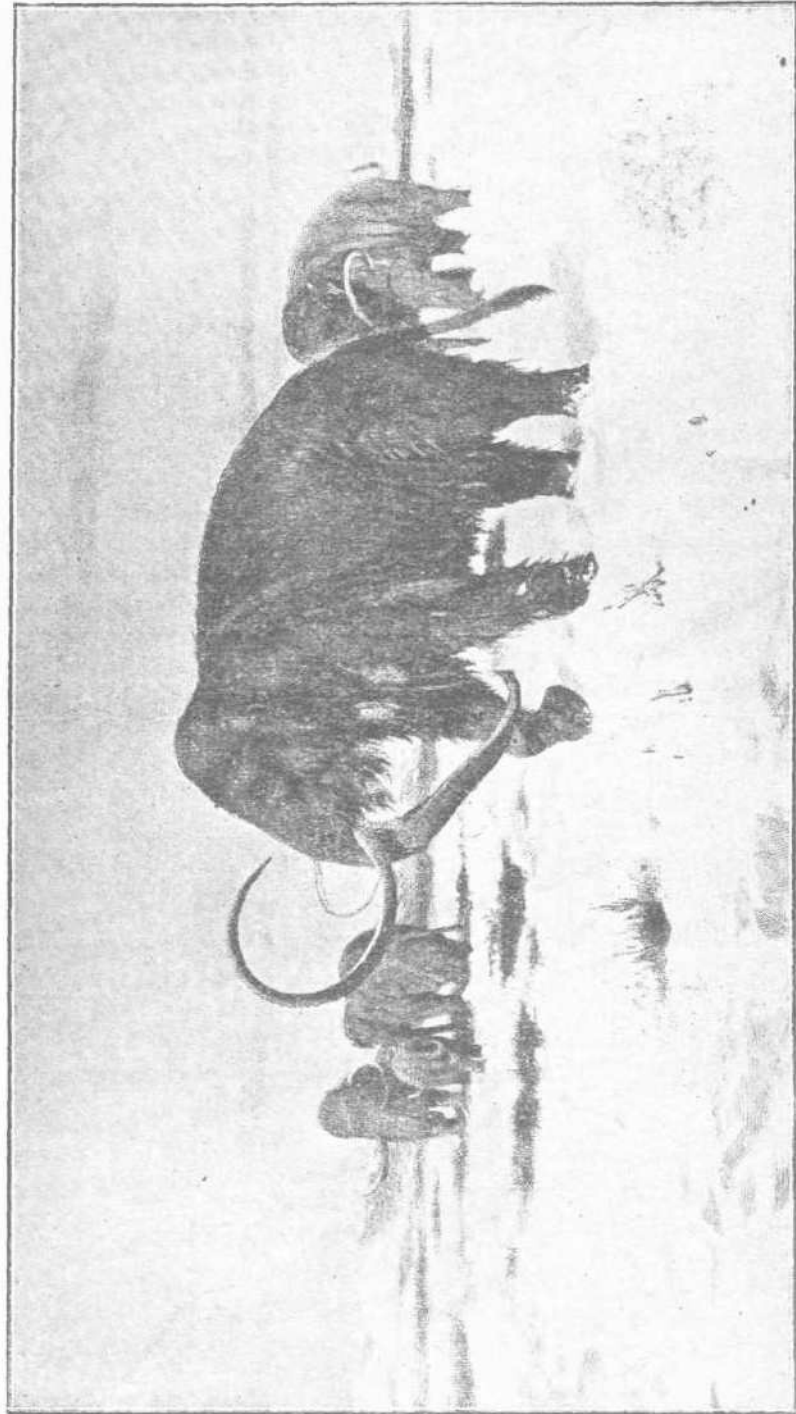
Τὴν αὐτὴν τύχην ἔτυχε καὶ ὁ ἱερεὺς Λεφρὸξ, ὅστις ὅμως ἀνέπτυξε μεγάλην ταχύτητα εἰς τὰς τεχνικάς του πτέρυγας.

Τέλος ὁπότεν κατὰ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος ἐφευρέθη τὸ ἀερόπτατον, οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν κάλιν νὰ ἐλπίζουσι εἰς τὴν πτήσιν. Τὸ δὲ 1784 ὁ Φρειδερίκος Μερβάδετ ἐδημοσίευσεν πονημάτιον, ἐπιγραφόμενον «Ἡ τέχνη τοῦ πετᾶν κατὰ τὴν μέθοδον τῶν πτηνῶν.»

Ἐπίσης ὁ Φάλσιερμ κατέγινεν εἰς τὴν κατασκευὴν ἰπταμένων μηχανῶν. Ὁ δὲ Βιενναῖος ὀρολογοποιὸς Ἰάκωβος Δέγεν ἐφευρε μηχανήματα πρὸς πτήσιν, συνδεόμενον μὲ μικρὸν ἀερόπτατον, ἀλλ' ἡμέραν τινὰ τὸ πλῆθος ἐξαγριωθὲν κατόπιν ἀποτυχίας, τὸν ἐκακοποίησε καὶ κατέστρεψε τὸ μηχανήμα του. Εἰτα δὲ ἔχασε τὴν ἐργασίαν του καὶ ἀπέθανεν ἐνδεὴς καὶ ἀσφαιής.

Κατόπιν ἄλλοι μάρτυρες ἐπηκολούθησαν. Ὁ τολμηρὸς Κόκκιγγ ὑψώθη εἰς ὕψος 1800 μ. καὶ καταπετῶν κατατυνετρίβη. Οἱ δὲ Λετώρ καὶ Γκρούφ ὁμοίως ἐφρονεῦθησαν τραγικῶς.

Κάποιαν ὅμως ἐπιτυχίαν ἤρατο ὁ μηχανικός Ὁθὼν Λιλιένταλ, ὅστις θεωρεῖται ὁ πραγματικὸς πρόδρομος τῶν ἀεροπλάνων, ἀκολουθήσας πιστῶς τὴν πτήσιν τῶν πτηνῶν. Ἀλλὰ καὶ οὗτος τὸν Αὐγούστον τοῦ 1896 παρὰ τὸ Βερολίνον κατέπεσε καὶ ἀπέθανε μετ' ὀλίγον. Ὁ θάνατός του ἔδωσεν ἀφορμὴν νὰ τὸν μιμηθῶσιν πολλοὶ ἄλλοι καὶ σήμερον ἡ ἀνθρωπότης πολλὰ ἐλπίζει ἐκ τούτων.

Σύνθεσις W Kuhnert

ΑΓΓΕΛΗ ΜΑΜΜΟΥΘ (Είλεας ὁ ποιοτητής) ἐν Σιβηρίᾳ βιοῦσα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν παγετώνων.

[Ἰστο. αἰ τῶν Ἑλληνιστῶν σελ. 125]

Η ΖΑΚΥΝΘΟΣ ΕΝ ΩΡΑΙ ΘΕΡΟΥΣ

(Συνέχεια, ἴδε προηγ. φύλλον)

Μόλις ἐφθάσαμεν εἰς Πάτρας ἀπεγκριτήσαμεν τοὺς συνταξιδιωτάς μας καὶ ἐπιβάντες τῆς λέμβου, διεπερι-

ώθημεν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἐκεῖθεν ἀμέσως εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἀγγλίας τοῦ κλητοῦ καὶ περιποητικωτάτου φίλου κυρίου Κοτζίτ. ὅστις δὲν ἐνόησε νὰ μὴ ἀνγκυλώσῃ ἐπιβάτην νὰ ἐπικνέλη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον του, διὰ τοῦ μοναδικοῦ του μελιγίου ὕφους καὶ τοῦ συγκαταβητικοῦ γοργιτιῆρος του. Πολλὰκις μετέβην εἰς Πάτρας καὶ πάντοτε διέμεινα παρ' αὐτοῦ. εὐχαρίστησις ὡς ἐκ τῶν καλοῶν καὶ ἀμέμπτων δωματίων τοῦ ξενοδοχείου καὶ τῶν καλλίστων καὶ ἐξκισίων φαγητῶν καὶ περιποιήσεων.

Αἱ Πάτραι ἐν ὄρῃ θερούς ἀποτελοῦσι δικαίῃ νυκτερινὴν ἀπόλαυσιν διὰ τοὺς δυναμένους νὰ περπατήσωσιν ἐπ' ἀρκετὸν εἰς τὴν περικλίην ἢ τοὺς ταξιδευόντας ἐκεῖθεν ἢ δι' ἐκεῖ, ἰδίᾳ ἐν ὄρῃ πανσελήνου. Ὁ μῶλος, ἐνθα ὁ φάρος μετὰ τοῦ κάτωθι αὐτοῦ κρηναίου, ἡ περικλίς καὶ ἡ ἀκτὴ εἰσὶ κατὰ μέτρον σχεδὸν θεμιῶν. οὔτινες ἀπολαμβάνουσιν ἀπλείου δρόσου, μαγικωτάτης θέας καὶ ὠραίας μουσικῆς, ἐνθ' αὐτοῦ χρόνου τοῦ καὶ ποὺ ἀτμοπλοῖόν τι γοργῶς ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς εἰσόδου τοῦ γοργικοῦ καὶ ἀρκετὰ ὠραίου λιμένος, ἐνθ' ἕτερον ἡρέμως εἰσέρχεται ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους ἢ καὶ τὰνάπαλιν, εἰς ὧν αἱ ποικιλόμορφαι ἐπιβάται ἡμιδαιτοὶ καὶ ξένοι ἐν τάχει διακισσοῦνται ἐνθα κκεῖσε.

Κατὰ τοιαύτην λοιπὴν νύκτα ἀφικθόντες καὶ ἡμεῖς ἐκεῖσε, ἀφοῦ περμεῖνουμεν ἐπὶ τινι ὄρῃ

ἐν τῇ πλατείᾳ, κορσεθέντες ἀρκετῆς δρόσου καὶ εὐαρέστου θέας καὶ νυκτερινῆς ἀπολαύσεως, μετέβημεν πρὸς ὕπνον καὶ τὴν ἐπαύριον ἀπήλθομεν διὰ ὠραίου ἀτμοπλοίου τῆς Ἀρχαίας εἰς

Ζάκυνθον, ὅπου ἐφθάσαμεν μετὰ ὠραιοτάτου καὶ διασκεδαστικωτάτου ταξιδίου, καθ' ὅσον ἡ διαπερνώσις αὕτη, ὅταν γίνεται κατ' εὐθεῖαν καὶ ἀνευ προσεγγίσεων εἰς Μεσολόγγιον καὶ Κυλλήνην, ἐν ὄρῃ θερούς, εἶναι εὐχάριστος μετὰ κληῆς μάλιστα συνκναστρωτῆς καὶ εὐρυγώρου πλοίου. Καὶ ὄντως ἡ θέα τῶν ἐκτερωθέν ὄρειων ἀκτῶν τῆς Στερεᾶς καὶ Πελοποννήσου καὶ τῆς Ζακύνθου ἐναντι, κάτωθι οὐρανοῦ διακινῶν καὶ ὀρίζοντος κατκλιγόντος εἰς χρυσεῖοντα νέφη, ἀπὸ σκάφους πλέοντος ἐν θαλάσῃ κυμαῖ, ὀλίγον ταρρασσομένη ὑπὸ μικρᾶς πνοῆς ἀνέμου, καὶ ὅταν τις καθήκται νοηλῶς ἐπὶ ἀνακαυτικῶν ἐδρών ἢ καὶ συνδιζέγεται μετὰ συμπληθῶν προσώπων, καθίσταται τὸ ταξίδιον τοῦτο πολὺ ἀπολαυστικὸν καὶ διασκεδαστικόν.

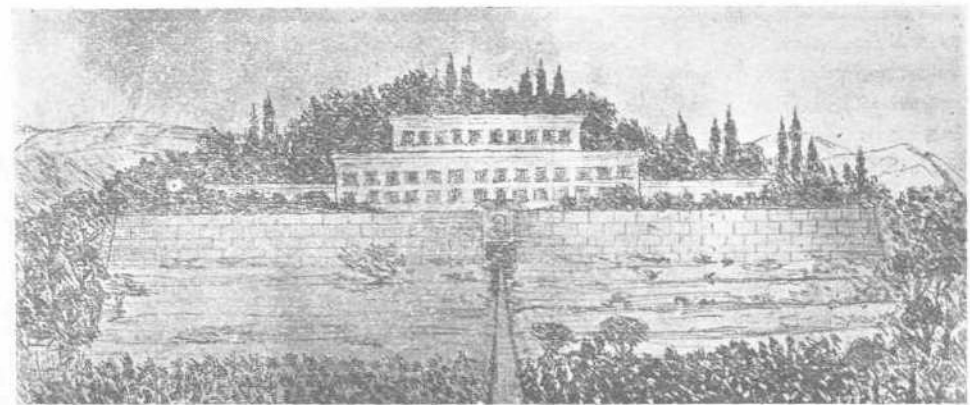
Ἦδη ἔμπροσθέν μας ὠραία ἀποψὶς ὄρουσιρῆς μὲ βάθος βουνῶδες, κάτωθι τῆς ὁποίας διακρίνεται ὠραία πόλις καὶ ἔμπροσθεν μαγευτικῆς τεχνικῆς λιμῆν, ὑπομνήσκαι ὅτι πλησιάζομεν εἰς τὴν ὠραίαν νῆσον καὶ ἐτοιμαζόμεθα τότε πάντες οἱ δι' ἐκεῖ προωρισμένοι, περισυλλέγοντες τὰς ἀπισκευὰς μας, νὰ εὐμεθὰ ἔτοιμοι διὰ τὴν ἀποβίβασιν.

— Πόντισον! ἀκούεται αἰφνης ἡ βρεῖτα φωνὴ τοῦ πλοιοῦργου καὶ ἐν ταυτῷ λευβοῦχοι μὲς κατκλιζοῦσιν, εἰς ὧν εἰς μοὶ λέγει:

— Κύριε Πόντιζε, ἡ λέμβος εἶνε εἰς τὴν διάθεσίν σας τῶρα ἐφθάσε καὶ ὁ Γιάγκος.

— Πῶς; Γιάγκος; ὁ ἀνεψιός μου;

— Νὰ τον εὐχαρίσω τὰ κοράσια; νὰ καὶ ὁ Λάκος καὶ οἱ χαρμεναροὶ γοργοῦδες ἐπακλουθῶσιν.

Ἡ ἑταιρεία τοῦ κ. Α. Δούντζη.

Ο κ. Α. Λούπιζης

— Ο πατέρας και η μητέρα περιμένουν έξω. Αν θέλετε πηγαίνουμε.

Και εξερχόμεθα εις την ώρα των Ζακύνθων και χαιρετίζομεν συγγενείς και φίλους. Το δε έσπερος κατερχόμεθα εις την ώρα των ιστορικών πλατεϊών της προκυμίας, όπου οι Ζακύνθιοι καθ' εκάστην σχεδόν πάντες κατέρχονται προς δικασκείασι, περίπατον ή αναψυγήν. Το πράσιον τουτο μέρος της νήσου εινε το μάλλον ώρατον, περιποιημένον, ευχάριστον και ρωμαντικόν, εκτός βεβαίως των εσωτερικών φυτειών, λαμπροτάτων και μαγευτικωτάτων τοπειών, τα όποια πάντες εθαυμάσαν και εξύμνησαν. Πρά ταύτα κερνεύοις πολυς κόσμος ειναι μέχρις άσφύξιας. Εινε δια το ζήτημα της ήμέρας, ένα κινηματογράφον, του οποίου τας σκηνας εξελίξεις πάντες προθυμοποιούνται και δη ασχάλλονται μετά πολλης προσοχής να ιδωσι, καθ' όσον άπομιμείται έντελώς σκηνας περιέργους του καθ' ήμας βίου. Μετ' ου πολυ όμως ο κινηματογράφος θα υποχωρήσει εις, τίς οϊδε όποιος νεωτέρας άνακκλύψεις και ούδόλωσ προσεχώς λίαν να συνθηροζόμεθα περί πλκγγόνω, όμιλουσών και άδουσών. Και βεβαίως τότε ο κινηματογράφος θα έχη πκκλιώση και περιπέση εις άγρασίαν. Ηδη όμως ειναι ή μοναδική δικσκέδασις όλων των μικρών πόλεων, ως και των στερουμένων θεατρικών και δικσκέδαστικων μέσων.

Την έπαύριον έπεσεόθη ην μερικους εκ των

προκρίτων της νήσου, ως και τινες των συνδρομητών της «Φύσεως» τους κυρίους Ι. Λεονταράκη μεγαλέμπορον, Ηλ. Λογοθέτη ταμίαν, Δ. Ίγγλέσην διευθυντήν του ταχυδρ. και τηλεγραφείου, τους κ. κ. Πάστραν και Ζαθερδινόν εμπόρους, κ. Κοργικινίτην, Μασούραν κτλ. μεθ' ών άντηλλάζομεν διαφόρους περι ποιήλων άντικειμένων, ως συνήθως, όμιλίς.

Ο κ. Λεονταράκης εκ των κυριωτέρων και ζωτικωτέρων, και ευγενεστέρων της Ζακύνθου παρχόντων, υπό έποψιν νοημοσύνης, εκπαιδεύσεως εμπορικης προαγωγής και μορφώσεως ειναι υπόδειγμα και τύπος τρικκονταετούς και πλέον, τοπικης εξελίξεως, καθ' όσον από παιδικής ήλικίας κατελθών εις την νήσον και επιδοθείς εις το εμπόριον ιδίως της σταφίδας, διέτρεξεν όλα τα στάδια αυτής, φάσεις και κινδύνους και πρό παντός άλλου γνωρίζει την ιστορίαν και εμπορικην αυτής εξελίξιν. Εινε άνηρ με σθένος και θέλησιν, ικανότητα και αντίληψιν, συνδέεται δε πολυ με την επικρατούσαν τύχην της σταφίδας του τόπου, ακολουθήσας τας δικαιυμάνσεις αυτής και σπουδαίως ζημιωθείς ώσούτως κατά τας τελευταίας υποτιμήσεις. Πλην εκ φύσεως επιχειρηματίας και εργαζόμενος κατ' ευθέην μετά της Αγγλίας, επίσταται καλώς του εμπορίου, γνωρίζων ν' άντικαθιστά τας ζημιίας δι' έτερου άντισταθμίσιματος, δι' όπερ μάχης εν τω τόπω φήμης και υπολήψεως τυγχάνει. Όπως δε ο φίλος μας κ. Λεονταράκης, ούτω και οι κ.κ. Δ. Στουπάθης πλούσιος γαιοκτήμων και μεγαλέμπορος και ο κ. Ίω. Δαμίρης τραπεζίτης, κτηματίας και επιχειρηματίας μάγάλως συντελοῦσιν εις την προαγωγήν και βελτίωσιν της εμπορικης κινήσεως εν τη νήσω, ήτις από τινων έτων μάγάλως εξημώσε τους κεφαλαιούχους και παρχαγωγούς.

Τον κ. Λεονταράκη ευρον ως συνήθως εν τοις γραφείοις του παρ' την παρχλίαν και μεταξύ των πολλών αυτού και ευγενών περιποιήσεων, είπομεν πολλά περι της επικρατούσης κηχετικης καταστάσεως του τόπου.

— Αλλά, νομίζω, τω έλεγον, ότι πλούσιοι και κεφάλαια υπάρχουν αρκετά εν τη νήσω, δι' ών ήδύνκτο ή Ζακύνθος βιομηχανικώς να προοδεύσ.

— Βεβαίως υπάρχουν, μοι απήντησεν, ως και θέλησις από τινες παρατηρείται και τάσις προς επιχειρήσεις.

— Είς την Ευρώπην, τω προσέθεσα, άκριβώς εις τα πτωχά και νεκρά μέρη καταφεύγουσιν οι κεφαλαιούχοι και επιχειρηματίαι, όπου ιδίως αί γαίαι και τα ήμερομίσθια ειναι εύθηνα και ιδρύουσι καταστήματα, εργοστάσια και βιομηχανικά ιδρύματα.

Ούτω δε και ούτοι κερδίζουσιν εκ του συναγωνισμού και τον τόπον ώφελοῦσιν.

— Δεν υπάρχει άμφιβολία και τουτο πρέπει

να γίνεται όπου υπάρχει κηχεσία. Έλπίζομεν δε κ. Πρίντζη ή επίδοσις εις έποφελείς επιχειρήσεις να βελτιώση πολυ τον τύπον τουτον, διότι ήδη έχομεν την άρχην πρό ήμων.

Την έπαύριον θελήσας να επισκεφθώ τον κ. Α. Λούντζην κόμητα, πρώην πολιτευτήν και δήμαρχον, πρώκριτον δε της νήσου και συνδρομητήν άνέκχθεν της «Φύσεως» και πληροφορηθείς παρ' του εν τη πόλει άντιπροσώπου του, ότι παρθερίζει εις την εν τη έξοχῃ έπαυλίαν του, παρκαλέσασ τουτον να τον είδοποιήσῃ, ότι θα επισκεπτόμην αυτόν μετά μεσημβρίαν εκείσε.

Και όντως μισθώσας χμκζην μετέβην μετά των θυγατέρων μου και μιας άνεψιής μου εις την έπαυλιαν, λαθόντες ούτως άφορμήν να ιδωμεν και τας έξοχάς της Ζακύνθου.

Επί τρετς περίπου ώρας άνηρχόμεθα νοτιοδυτικώς, ανά μέσου βουνών και κλιτύων ώρειοτάτας καταφύτους τοποθεσίας εξ έλαιών και άμπέλων, πετροδών και γκιωδών μερών, ένθα έδω μόν, μοι έλεγον, ειναι ή ιδιοκτησία του δειναι, εκεί ή έπαυλις του άλλου, δεξιόθεν το κτήμα του τρίτου και άριστερόθεν ή θερινή έξοχική δικμονή του τετάρτου. Και ούτως άνερχόμενοι εθαυμάζομεν τα λαμπρά ταύτα έξοχικά τοπεια της θελκτικωτάτης Ζακύνθου, έως ότου φθάσαντες πρό ύψηλου θεμακτικου μέρους, ύπισθεν του οποίου βεβαίως θα εκρύπτετο θαυμάσιόν τι τοπειον, μοι είπον:

— Ίδού, ήρχισε να φαίνεται το παλάτι του κόντε.

Και όντως επί κορυφής βουνου, δια μέσου πυκνοφύλων δένδρων, ευθύγραμμος στέγη ώραίας άρχοντικης, συμμετρικης οϊκοδομης εφαινετο, δεσπόζουσα του όλου εκείνου πρό ήμων άνελισσομένου μέρους και μετ' ολίγον, αρκετά προχωρήσαντες, κατάφυτα περίθ θαυμασίας μάγάλης διωρόφου οϊκοδομης μέρη, καταφέρεται άμκζοπρεπής και καταπράσιнос πεδινη έκτασις, δίκην μάγάλης ώρειδοῦς όάσεως, ένκντι δε επιμήκης κηλλιθέατος όροσειρά κλειουσα κυκλοτερώς την όλην έπαυλικήν ταύτην ιδιοκτησίαν έπεφάνησαν, θαυμοῦντα τους όλως έκπλήκτους όφθαλμούς μας.

— Όραία τοποθεσία, λαμπρά περιοχή, είπον!

— Θαυμάσια!

— Άριστούργημα!

Έπκνελαθον πάντες.

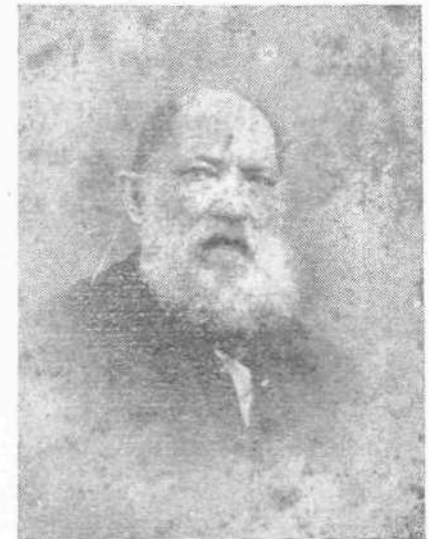
Και ώσει κατακληθέντες εξαπίνης υπό θαυμασίον τινός φυσικου φαινομένου, σιωπηλώς παρατηρούμεν τα περίθ ήμων εξελισσόμενα τοπεια και έμκκρίζον τον ευτυχῃ αυτών κτήτορα όν έμέλομεν να ιδωμεν εν τη ευτυχίῃ του μετ' ολίγον. Και πάντες βεβαίως ένδομύχως θα έλεγον:

— Να είχαν την έπαυλιαν ταύτην!

Έγώ όμως άνεπόλουν συγγρόνως:

— Και τί δεν ήδύνκτο τις να εμπνευσθή ένταύθα γραφών:

Τουτο δε άνεργώς μετ' ολίγον μοι απέδειξεν ο κ. Λούντζης, άμκ τω είπον την ιδέαν μου ταύτην και μοι επέδειξε τα έργα του πατρος του μετά της εικόνας του, ήν παρκατίθεμεν ώδε, άτινα έγραψεν, εμπνευσθείς εκ της θέσεως εκεί-

Ο πατήρ του κ. Α. Λούπιζη

νης, ήν έδημιούργησεν ο ίδιος, κατασκευάσας το μάγαρον τουτο, θαυμάσιον δε υπό έποψιν λαμπρότητας, ευκρείας και μεγαλοπρεπειας.

— Ένώ δε εκείθεν παρατηρούμεν πασαν την περιοχήν, ο δε άμκζηλάτης προύχρει προς την μάγkλην θύραν του έξοχικου τουτου οικου δια της ιδιοκτητικής μικρας όδου:

— Όχι, τω επιτάσσει ή άνεψιά μου Έλπίς, δεν πηγαίνουν απ' εκεί, αλλά να κάμης τον γυρον της άκτης, και να εισέλθης εκ της κάτω θύρας του κτήματος δια να ιδωμεν εκείθεν όλο το ώρατον θεμα της όλης περιοχής και ιδιοκτησίας του Κόντε Λούντζη, ως πατροπαράδοτως κληίται, καθόσον όλοι ούτω πράττουν, θαυμάζοντες εκ των κάτω το μέγεθος και μαγαλειον της έπαύσεως.

— Πολυ καλά, αλλά θα βραδύνωμεν, άπαντα ο άμκζηλάτης.

(Ακολουθεί)

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ.

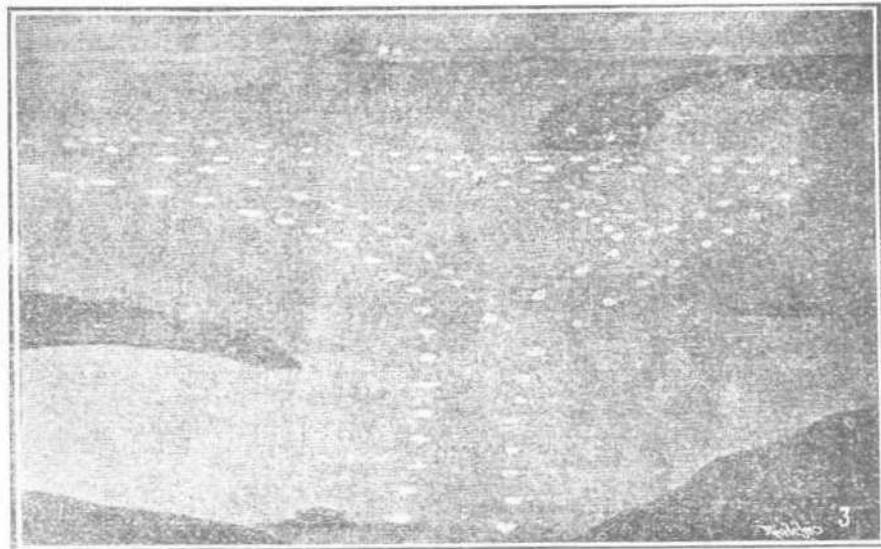

Ἡ πρώτη ἐν Αἰγύπτῳ δικηγόρος

κατόρθωσε καὶ ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἔλαβε τὴν ἀδειαν τοῦ ἐξασκεῖν τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα τὴν 25 Μαρτίου.

Ἐκ Καίρου

Γ. Κ. Γοῖδας

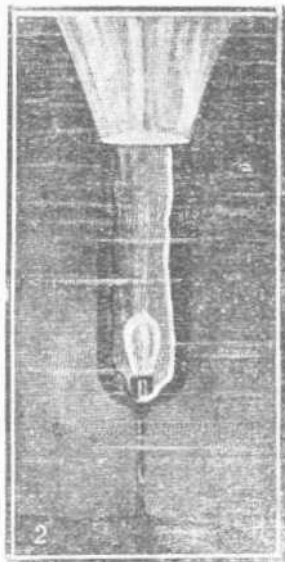

Φωτεινὰ ὄδοι διὰ τὸν εἰσπλουν τῶν λιμένων.

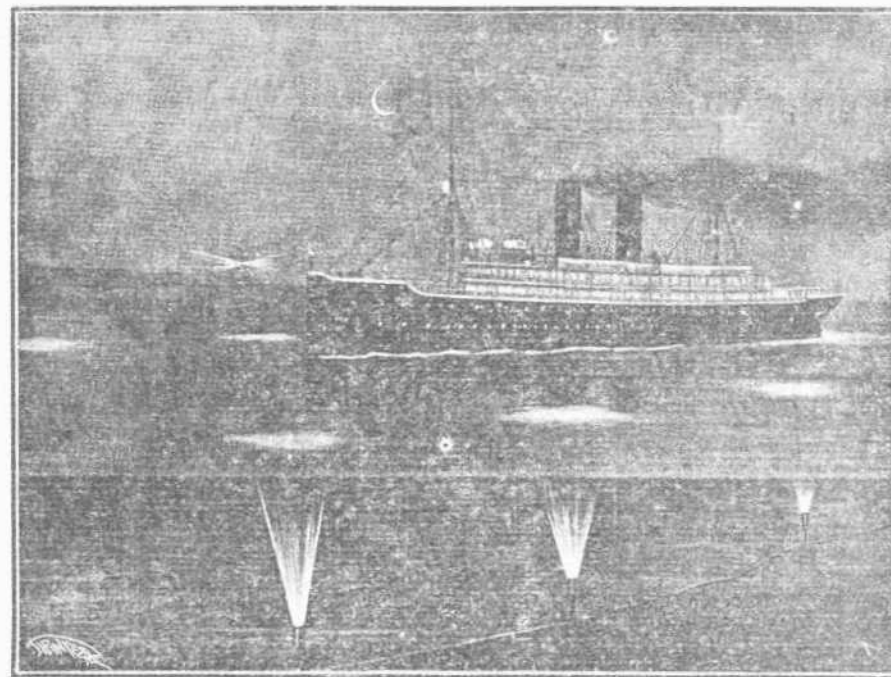
Σύνταξιν «Φύσεως». — Λαμβάνετε ἐσωκλείστως τὴν φωτογραφίαν τῆς πρώτης ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς δικαστηρίοις γενομένης δεκτῆς γυναικῆς δικηγόρου, τῆς Κας Nathalie Michel, περὶ ἧς μεγάλος πάταγος ἐγένετο, εἰς ὅλην ἐν γένει τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδας καὶ τοῦτο ἐπειδὴ τὰ Αἰγυπτιακὰ δικαστήρια δὲν ἤνεον νὰ τὴν δεχθῶν. Οὐχ ἕττον ὅμως διὰ τῆς δημοσιογραφίας,

ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΙ ΛΑΜΠΗΡΕΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΔΕΙΞΙΝ ΤῶΝ ΠΛΩΣΙΜῶΝ ΥΔΑΤῶΝ.

— Περὶ τὰ μέση, ἤτινα ἐπενοήθησαν ὅπως καταστήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν εὐκόλος καὶ ἀκίνδυνος ἢ εἰς τὰς ἀκτῆς προσέγγισις καὶ ὁ εἰσπλους εἰς τὰ στόμα τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμένων, συμβαίνουσι ἐν τούτοις ἀκόμη πολλὰ δυστοχήματα. Φάροι, πλοῖα μὲ πύρα, ἐπιπλοῦσαι, σηματὰ παντός εἴδους ἀδυνατοῖσι νὰ καταδείξωσι τὰ πλωτὰ μέρη μετατῶ τῶν ἀδυνατοῖς τῶν προσεγγίζον πλοίων ἐν κινῶν ὑψηλῶδες καὶ θορυβώδες τῶσον ἀκριβῶς, ὥστε νὰ μὴ συμβῶσι πλάνη. Νῦν ὁ μηχανικός Λέων Διόν, ἐσκέφθη δι' ἠλεκτρικῶν ὑποβρυχίων λαμπτήρων νὰ καταδεικνύη μετ' ἀσφαλείας τὸν δρόμον εἰς τὰ καταπλέοντα καὶ εἰς τὰ ἀνχωρόντα πλοῖα. Ἡ εἰκὼν μας περὶ τὴν τὸ σύστημα τοῦ Διόν.

Περὶ τὴν εἰσοδὸν τῶν λιμένων τοποθετοῦνται εἰς τὰ πλωτὰ μέρη τοῦ βυθῶς κλωδίαι ἐρ' ὧν καθέτως στερεοῦνται ἠλεκτρικαὶ προβολεῖς, (εἰκ. 2) ὧν τὸ φῶς ρίπτεται πρὸς τὰ ἄνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος. Εὐθὺς ὡς οἱ προβολεῖς ἀναπνέονται σχηματίζονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος μεγάλα φωτεινὰ σημεῖα, ἣτινα δεικνύουσι τὸν δρόμον διὰ τὸν εἰσπλουν τῶν πλοίων.

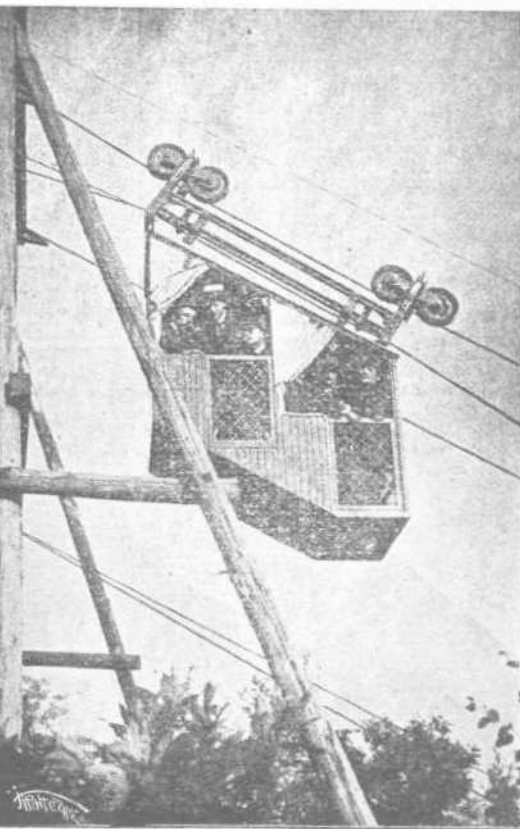

Τὸ πλοῖον εἰσέρχεται διὰ μέσου τῶν λαμπτήρων.

κατασκευάζη, ὅστις πρὸ 2 ἐτῶν ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κράτους ὡς χρήσιμος πρὸς ἀποστολὴν πραγμάτων καὶ ἀμέσως εἰς χρῆσιν ἐτέθη. Ἐκτοτε ἐλειτούργει ἀνελλιπῶς. Εἰς τὸν κατασκευαστὴν ἡμῶν ὑπελείπετο, νὰ κάμη τοῦτον κατ'ἀλλήλων πρὸς μεταφορὰν προσώπων διὰ τοποθετήσεως ἐξασφαλίστων μηχανημάτων. Τοῦτο δὲ κατόρθωσε κατόπιν πολυδαπάνων προσπαθειῶν, ὡ-

ΚΡΕΜΑΣΤΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ.

— Πῶς μετὰ τὴν αἰωνίως ἀσχνομένην συνάφειν μετὰ τοὺς ξένους ἐξεγείρεται καὶ πάντοτε κινεῖται ἢ ἐπιθυμία τῆς διασκεδάσεως καὶ τῆς ἀνεψυχῆς, ἀποδεικνύει ὁ ζῆλος, μετὰ τὸν ὅποιον ἐσχάτως ἀφιερῶνται εἰς τὴν κατασκευὴν σιδηροδρόμων διὰ τὰ ὄρη. Ἴδιως εἰς τὸ νότιον Τυρόλον, εἰς τὰ γνωστὰ λουτρὰ τοῦ Bozen, ἀπαντᾷ τις λαμπρὸν παράδειγμα. Τὸ Bozen βυθίζεται ὡς πρὸς τὴν ἐποψίαν τούτην ἐπὶ κεραλῆς, καθότι ἐκεῖθεν ἐκκινουσι νῦν τέσσαρες σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ διὰ τὰ περιχώρα ὄρεινα μέρη. Τὴν ἀρχὴν ἐκκινεῖ ὁ διὰ σύρματος σιδηροδρόμος πρὸς τὸ Mendel, εἴτα ὁ ὁμοίος πρὸς τὸ Virgl, ὁ ὀδοντωτὸς πρὸς τὸ Ritten καὶ νῦν ἐπίσης ὁ διὰ σχοινίου ἢ κρεμαστός σιδηροδρόμος τοῦ Kollern. Ἀνεργαται τις κατ' ἀρχάς περὶ τὸν κορυφὸν τοῦ νοτίως τοῦ Bozen ἀνυψουμένου ὄρους τοῦ Kollern καὶ φθάσει ὑπερθεὶν ἐντὸς ὄρειου δάσους εἰς δύο περιζήτητους ὄρεινους δροσιερὰς διακινῶν τῶν κατοίκων τοῦ Bozen καὶ εἰς ὕψος ὑπὲρ τὰ 1100 μ. κειμένης, τῆς κόμης Bauern Kollern καὶ Herren Kollern. Μέχρι τοῦδε ἔλαπε μίαν ἀνεκπαινετὴν, τεχνικὴν καὶ οἰκονομικὴν συγκοινωνίαν· νῦν ἐπετεύθη τοιαύτη διὰ τοῦ κινουμένου σιδηροδρόμου, ὅστις διὰ τῆς ἐνεργητικότητος καὶ ἐπιμονῆς ἐντὸς ξενωδύχου τοῦ Bozen τοῦ κ. Γεωργίου Ντάφφλερ κατασκευάσθη. Ὁ ρεκτὴς οὗτος ἀνὴρ πρὸ ἐτῶν ἤρχισε τῇ βοηθείᾳ πεπειραμένων τεχνιτῶν τὸν σιδηροδρόμον τοῦτον νὰ

Κρεμαστός Σιδηροδρόμος.

ὡστε ἐπετεύθη πρὸ ὀλίγου καὶ ἡ μεταφορὰ ἀνθρώπων μετξὺ τοῦ Bozen καὶ τοῦ 990 μέ-

τρας ύψηλότερον κειμένου όρους Kollerer. 'Η εικών μας δίδει κατ'αρχήν παράστασιν του σχεδίου του σιδηροδρόμου τούτου και του τρόπου τής λειτουργίας αυτού, ως και τής διευθετήσεως των μικρών εκ τροχλίων κρεμασμένων άμκζών. Αί τροχλίοι τρέχουσιν ύπερ έν κλωδίων τεταμένον και στηριζόμενον επί σιδηρών στηλοβατών. Το κλωδίδιον είναι μεγάλου πάχους και συνεκτικότητος, ή δε πορεία των άμκζών κανονίζεται δι' άσθενεστέρων συρμάτων.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Έκ του κυνηγιού.

'Η σύζυγος. Μι πώς άνδρα μου, σύ ό καλλίτερος κυνηγός, να μη φέρης σήμερον κανένα όρνιθι;
'Ο σύζυγος. Μα ξέρεις, κίλε γυναίκα, με την ιδέαν πως θα έρω τα όρνιθία ως πάντοτε εις τον λόγον, αυτά τραβήξαν ως φαίνεται την άκρογαλιά και την έπαθα.

— *

— Τι σου συνέβη καλέ μαμά;
— Να τά νεύρα μου, παιδί μου, τά νεύρα μου, όσάκις βλέπω να έρχεται αυτός ό παληάνθρωπος ό δικαστικός κλητήρ.
— Τότε να του ειπώ να μην έρχεται πλέον μαμά.
— Άδύνατον, παιδί μου, διότι και αυτόν τον πιάνουν τά νεύρα του και έρχεται χωρίς να θέλη.

— *

Δύο νεόνυμφοι επιστρέφοντες εκ του γαμηλίου αυτών ταξειδίου.
'Εκείνη. Ξέρεις Μήμη, όλοι θα μ' έρωτούν τί είδα εις τό ταξίδι, και δέν θα ξέρω, τί να τους πώ.
'Εκείνος. Πώς Φωφά μου, είδες τόσα πράγματα και δέν ξέρεις τί θα τους πής.
'Εκείνη. Καλά, αυτά τά ξέρω. αλλά θέλω να τους διηγηθώ και εκείνα που δέν είδα.

— *

Εις τον Βασιλικόν κήπον.
'Ο φύλαξ. Κυρία, έχοματε έν άνθος και γνωρίζετε, άπαγορεύεται τούτο.
'Η κυρία. Ναί, μα έγω δέν τό έκομα κρυφά.

'Ο ιατρός προς ύπηρέτην.
— 'Η κυρία είναι επάνω;
— Μάλιστα, αλλά κοιμάται.
— Είπέ της, ότι ήλθον.
— Σας είπον ότι κοιμάται.
— Μα λοιπόν τί μ' εκάλισεν;
— Μα τό ε δέν έκομάτο.

— *

— Και πιστεύετε σεις εις την μειεμφύχωση; Τι νομίζετε λοιπόν, ότι είσθε πριν γεννηθήτε;
— Μα νομίζω όνος διότι ένθυμούμαι ότι μ' έγόρτονον ξύλα και ότι με έδερνον.
— Το ήξευρα, και εις ποίαν εποχήν ένθυμείσθε ότι είσθε όνος;
— Μα άκριβώς ότε είσθε σεις μουλάρι.
— Πώς τί; και νομίζετε λοιπόν σεις, ότι ήμην έγώ ήμίονος;
— Βεβαίως, άφου λέγεις ότι γνωρίζομαθα προ πολλού!

— *

Μεταξύ ύπουργού και διδασκάλου.
— Είσθε νυμφευμένος, νομίζω.
— Μάλιστα μετά μιās διδασκάλου.
— Όστε και οι δύο ήδη διδάσκετε;
— Αυτός ήτο ό λόγος τής ύπανδρείας μας κύριε ύπουργέ.
— Χαίρω, χαίρω.

ΤΗ: ΦΙΛΗ: ΜΟΥ ΔΕ: ΚΟΡΑΛΙΑ:

Σάν τό κοράλι τής θαλάσσης
Εύμορφή μου κρητιλιά,
Και την καρδιά μου άν χαλάσης
Δέν θα σου πώ πως είσαι κακιά.

— *

Ποτέ τό γέλιο δέν θα λείπη
'Απ' τό μικρό σου στοματάκι,
Γι' αυτό και την καρδιά σου λύπη
Δέν θα ποτίση με φαμάκι.

ΦΑΝΑΡΙΩΤΗΣ

ΞΩΘΙΕΣ!

'Εβράδιζα μονάχος χθές τό βράδυ.
Κακή νυχτιά. Άέρας είχε πάσει
και ένα άχρό στον ούρανό σημάδι
μαζή μου περπατούσε: τό φεγγάρι.

— *

Αυπτηρή και άγρια ψαλμουδιά
στό πλάι μου κάθε δενδρι σοροπίζει
και κάτω στη στοιχιωμένη λαγκαδιά
χαλίχα τό ποτάμι ροβολίζει

— *

Μεσάνυχτα! Ξωθίές μ' ακολουθούνε...
Τό στήθος σφίγγουνε και την καρδιά μου.
'Αρχίζουν ύστερα να τραγουδούνε
άγάλι, γάλι, μου πέρνονν την μιλιά μου.

— *

'Από τό χέρι σάν παιδι με σέρνονν.
Πώς μου τραβούσε μιá κοντούλα τά μαλλιά!
Χίλια φιλιά άλλαις κρυφά μου πέρνονν
κι άλλαις άφράτη μου δείχνουν άγκαλιά!

— *

'Ανάφτονν πυρκαϊά στα σωθικά μου
της κάθε μιās τά μάτια φλογισμένα
κι' όλόγυμναις πλησιάζουνε σιμά μου
και με φιλοϋν με χείλη διψασμένα.

— *

Παρέλυσαν σε λίγο τό κορμί μου...
Τά μάτια και τό λογικό μου χάνω.
Να σβύνη έννοιωσα ή ύπαρξι μου
και έστέναξα: «Δέν θέλω ν' αποιδάνω!»

— *

'Ανάλαφρα πετούσε ή ψυχή μου...
Ευπνώ! Όρνιθι άκουσα να κραζή.
Δέν ήτανε ή ύστερη στιγμή μου
και είδα την αύγούλα να χαράζη.

ΜΙΑΤΩΝ ΒΙΤΑΛΗΣ

ΤΙ ΛΕΓΟΥΝ ΤΑ ΩΤΑ:

— Όπως ή διάφορος κατασκευή των όφθαλμών, των χειλέων τής ρινός κ.τ.λ. δίδουν τον χαρακτηρισμόν εκάστου άτομου, ούτω και τά ότα χαρακτηρίζουν κάλλιστα τον ιδιοκτήτην αυτών.

— Λεπτά λοιπόν ότα και γωνιώδη προδίδουν χαρακτήρα σχεδόν πάντοτε κακόν και σκληρόν.

— Εάν οι λοβοί είναι λεπτοί και μικροί, κατά πᾶσαν πιθανότητα ό ιδιοκτήτης τοιούτων ότίων έχει λεπτόν πνεύμα και όρέξεις λεπτολόγους.

— Οι έχοντες μουσικās διαθέσεις, έχουν ότα πλατέως ηύξημένα και προέχοντα.

— Οι έχοντες παχέα ότα και άκανονίστως χονδρά, είναι άνθρωποι χονδροπρεπών αισθημάτων και φιλήδονοι.

— Είναι παρατηρημένος ότι όλοι αι μεγάλοι διάνοιαι φιλόσοφοι, διπλωμάται, συγγραφείς έχουν ότα πολύ άνοιχτά μετά λοβών στρογγυλουμένων.

— Γυνή ής τά ότα εικόλως πορφυροϋνται, προδίδουν χαρακτήρα άξιεραστον γλυκύν και μετρούφρονα.

— Ότα δέ με λεπτόν λοβόν, στρογγύλον και λευκότητος σταθεράς, είναι σημεϊον παθητικού χαρακτήρος.

— Ό! Θεέ μου! Έπιασε βροχή και δέν έχω όμβρέλλα.
'Α! ένας κύριος έρχεται:

— Άν είσθε ευγενής, κύριε, θα μου έδιδατε τό ήμισυ τής όμβρέλλας σας...

— Ό κύριος άδημονών:
— Είμαι πολύ ευγενής και:

— Ίδού, κυρία μου, σας προσφέρω τό ήμισυ τής όμβρέλλας μου!

